

Akademien för Utbildning och Ekonomi

Skolans demokratiska uppdrag i ett
värdegrundsperspektiv,
KPU 7,5 hp

Studiehandedning

Studieform: Distans
Kurskod: UKG018
Anmälningkod: 13337

HT 2015

Innehåll

Kontakt	3
Översikt över kursen	3
Kursplan	4
Litteratur	4
Blackboard och andra webbtjänster	5
Blackboard	5
Adobe Connect	5
Inloggning och webbtjänster	6
Grupper (32 personer)	6
Lokalschema	6
Schema	6
Övergripande schema	7
Detaljschema	8
Examinationsuppgifter	9
Formalia	10
Betygskriterier	10
Ämnesguide	11
Kursvärdering	11

Kontakt

Kursansvarig	Silvia Edling	silvia.edling@hig.se
Lärare	Silvia Edling	silvia.edling@hig.se
Lärare	Jan Grannäs	jan.grannas@hig.se
Lärare	Sarah Ljungquist	sarah.ljungquist@hig.se
Examinator:	Anneli Frelin	
Kursadministratör:	Sandra Svahn	sandra.svahn@hig.se
Utbildningsledare	Katarina Florin	katarina.florin@hig.se

Översikt över kursen

Varmt välkomna till kursen *Skolans demokratiska uppdrag i ett värdegrundsperspektiv*, 7,5 hp!

Tre politiskt definierade uppdrag kan knytas till läraryrket idag: kunskapsuppdraget, socialisationsuppdraget (där värdegrunden ingår) och likabehandlingsuppdraget. Dessa uppdrag kan förstås som tre sammanlänkade undervisningsdimensioner som lärare förväntas förstå och hantera i sitt yrke på ett professionellt sätt. Den här kursen riktar uppmärksamheten mot värdegrundsuppdraget och likabehandlingsuppdraget som hänger ihop med varandra men fyller olika funktion.

Kursen erbjuder ett utbud av olika teorier och begrepp från forskning som syftar till att skärpa ert professionella omdöme som lärare i frågor som rör värdegrunds- och likabehandlingsarbete i skolan. Skönlitteraturen på kursen är tänkt att användas som bollplank för reflektion/tolkning/analys.

De begrepp och logiska trådar man får från teorier handlar här inte om representationer av hur verkligheten är, utan ska ses som stöd för *att på vetenskaplig grund* tolka den ofta röriga och flerdimensionella praktik som pågår omkring oss.

Varje kursbok du läser kan förstås som en hjälp för dig att nyansera ditt seende, vilket inte innebär att översätta texterna till en övergripande (bred) handlingsmanual såsom ”ha mycket grupparbeten – det är bra”, utan snarare om att använda delarna i vetenskapliga texter som ett stöd när du i framtiden ska fatta beslut baserat på specifika syften, mål, människor och situationer.

Men textböcker är i sig bara döda ting. Det är du/ni och dina/era frågor som blåser liv i dem. Frågor är bland de viktigaste verktygen för att närma sig omgivningen på, eftersom de sätter tankar i rörelse och öppnar för nya möjligheter och sätt att tolka omvärlden.

Vi hoppas att ni finner kursen givande och lärorik!

Silvia, Jan, och Sarah

Kursplan

Efter avslutad kurs skall studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- klargöra hur begreppen makt och demokrati förhåller sig till kategoriserings- och diskrimineringsgrunder som genus, jämställdhet, sexualitet, klass, etnicitet och funktionshinder och hur detta påverkar skolans pedagogiska verksamhet och målsättning

Färdigheter och förmågor

- analysera samhällets demokratiseringsprocess utifrån officiella nationella och internationella jämlikhets- och jämställdhetsmål i förhållande till för skolans gällande styrdokument och lagstiftning
 - identifiera och på en problematiserande nivå förhålla sig till samhällliga och egna demokrati- och värdegrundständpunkter för att bättre kunna förstå och stödja ungdomars identitetssökande och utveckling mot att bli demokratiska medborgare
 - kommunicera och förankra skolans värdegrund

Värderingar och förhållningssätt

- utifrån ett intersektionellt förhållningssätt på olika perspektivområden (genus, sexualitet, klass, etnicitet och funktionalitet) förhålla sig till samhällliga och egna demokrati- och värdegrundsständpunkter i relation till yrkesprofessionen.

Litteratur

På vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Ambjörnsson, F. (2004). *I en klass för sig: Genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*. Stockholm: Ordfront. sidor: 127 [kpt. 2,6-8]

Dahlstedt, M. och Olson, M. (2013). *Utbildning, demokrati och medborgarskap*. Malmö: Gleerups. sidor: 141

Davis, K., Randall, D. P., Ambrose, A., och Oran, M. (2014). 'I was bullied too': stories of bullying and coping in an online community. *Information, Communication & Society*, Vol. 18, No. 4, 357 - 375. sidor: 18 [Bb]

Edling, S. (2014). *Att vilja andra väl är inte alltid smärtfritt: att motverka kränkningar och diskriminering i förskola och skola*. Lund: Studentlitteratur. sidor: 109 [kpt. 3-5]

Hedlin, M. (2006). *Jämställdhet - en del av skolans värdegrund*. Stockholm: Liber sidor: 87, [kpt. 1-6,8]

Jobér, A. (2015). *Social klass i skolan: Det kompensatoriska uppdraget*. Stockholm: Natur och Kultur. sidor: 130

Ljunggren, C., Unemar, Öst, I. och Englund, T. (Red.) (2015). *Kontroversiella frågor i samhällsundervisningen: Kunskap och politik*. Malmö: Gleerups. sidor: 54 [kpt. 1-2,8]

Lundgren, U.P., Säljö, R. och Liberg, C. (Red.) (2014). *Lärande, skola, bildning: grundbok för lärare*. Stockholm: Natur och kultur. sidor: 70 [kpt. 12-14]

Mendel-Enk, S. (2005). *Med uppenbar känsla för stil. Ett reportage om manlighet*. Stockholm: Atlas bokförlag. sidor: 128

Skolverket (2011). *Förskolans och skolans värdegrund: Förhållningssätt, verktyg och metoder*. Stockholm: Skolverket. sidor: 126 [Bb]

Wahlström, N. (2015). *Läroplansteori och didaktik*. Malmö: Gleerups. sidor: 13 [kapitel 7]

Övrig litteratur som finns på Bb:

- *Den andra våldtäkten*
- *Egalias döttrar*
- *Förenta Nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna*
- *Förenta Nationernas konvention om barns rättigheter*
- *Förenta Nationernas konvention om kvinnors rättigheter*
- *Läroplaner för grundskolan och gymnasiet*
- *Tystnadens tyranni, HomO.*

Valbar skönlitteratur i samråd med lärare:

Nygren, Maria (valfri utgåva). *Fjärde riket*.

Herrström, Christina (valfri utgåva). *Tusen gånger starkare*.

Blackboard och andra webbtjänster

Blackboard

Högskolan i Gävles webbaserade system för hantering av kurser heter Blackboard. I Blackboard hittar du (två veckor före kursstart) den information du behöver om kursen. I Blackboard lämnar du in kursuppgifter. Här hittar du också lärarnas kommentarer och bedömningar av kursuppgifterna i relation till kursmålen. I Blackboard finns verktyg som du kan använda för att föra dialog med dina kurskamrater, skapa gemensamma texter, etc.

Läs mer om Blackboard här:

<http://www.hig.se/Ext/Sv/Biblioteket/Blackboard-larplattform.html>

OBS! Om du har frågor om eller problem med Bb kontakta Blackboard support (026-648700, alternativt blackboard@hig.se).

Adobe Connect

En hel del moment under kursens gång bygger på samtal i *Adobe Connect*. Det innebär att ni alla förväntas ha headset (hörlurar och mikrofon) och om möjligt också webbkamera. Det är viktigt med headset för att undvika att seminarier i Adobe Connect störs av t.ex. rundgång. Ibland kan det räcka med att en enda person har sitt högtalarljud "rätt ut i rummet" för att det skall gå in i mikrofonen och skapa rundgång. Tag del av de handledningar och manualer

som finns att tillgå gällande Adobe Connect länk. Det är ditt ansvar som student att se till att ha fungerande utrustning och att ha kört Adobe Connects "Audio setup wizard" före deltagande i ett webbseminarium. Tag del av de handledningar och manualer som finns att tillgå gällande Adobe Connect här:

<http://www.hig.se/Ext/Sv/Biblioteket/Webbkonferensverktyg.html>

För att veta vilket rum du ska vara i, se din gruppstillhörighet och ditt schema. För länkarna till Adobe Connect se Bb "Information". *Det är viktigt* att ni testar ljud, kamera och mikrofon innan mötet/föreläsningen via Cafe Connect:

<https://connect.sunet.se/cafeconnect>

Inloggning och webbtjänster

Hjälpidor för Blackboard och för inloggning/anskaffa datorkonto vid HiG:
<http://www.hig.se/Studera-vid-HiG/Student/Webbtjanster.html>

Grupper (32 personer)

GRUPP A	GRUPP B
1.	5.
JOHANSSON MAGNUS	ZANDER AMANDA
JONSSON DAGMAR CAMILLA	ZHAO DANDAN
KARLSSON CHRISTER	ÅKERSTRÖM HELENA
BERTELIN FRIDA	ADOLFSSON YVONNE
2.	6.
LÖFGREN KRISTINA	CHOWDHURY RUMKI
KONTROS BRIGITTA	ANNELL ADAM JESPER, STAFFAN
IVRAEUS ROLF	ANTERYD JESPER
MÅRTENSSON KRISTINA	EDBLOM THOMAS
3.	7.
OROZOVIC GORAN	HUSSEIN ABED AMAAL
PEREIRA RUTH	BERGSTRÖM MARIT
JAKOBSSON JOSEFINE	LINDÉN FREDRIK
SKEFFINGTON MARGARETHA	DAHLGREN PÅR
4.	8.
STARÖ FRISK EMELIE	EKSTRÖM FRIDA
STIBE ANNA	ELDEBRINK EMIL
STRÖM ANNIKA	SASOU HANANE
ULLMAN LINDA	HUSS CAMILLA
EBERHARD ÅSE	LARSSON PER ANDERS

Lokalschema

Observera att det alltid är lokalschemat i KronoX som gäller. Kontrollera alltid schema i KronoX i förväg på kronox.hig.se. KronoX finns som även att ladda hem som app, sök på KronoX.

Schema

Observera att det alltid är schemat som du kan se via Studentportalen som gäller. Kontrollera alltid schemat innan varje lektion. Ändringar läggs ut på Blackboard (Bb) så fort det är aktuellt. Vi gör allt för att det inte ska bli ändringar i schemat.

Nedan visas en översikt över schemat följt av ett mer detaljerat momentschema. För närmare information om examinationer och inlämning se rubriken ”Examinationer”.

Övergripande schema

Vecka, 51, 2015					
Tisdag	15 dec.	9.00-10.30	51:325	Kursintroduktion	Silvia Edling
		10:45-14:45	33:303	Föreläsning/seminarium	se din grupp*
		10:45-14:45	45:203	Föreläsning/seminarium	se din grupp*
		15:00-16:00	33:203	Avslut och framåtblick	Silvia Edling
Vecka, 52, 2015					
Måndag	21 dec.	10:00-12:00	Adobe Connect	Litteraturbearbetning Grupp 1 och 2	Jan Grannäs
		13:00-15:00	Adobe Connect	Litteraturbearbetning Grupp 3 och 4	Jan Grannäs
		10:00-12:00	Adobe Connect	Litteraturbearbetning Grupp 5 och 6	Silvia Edling
		13:00-15:00	Adobe Connect	Litteraturbearbetning Grupp 7 och 8	Silvia Edling
Vecka, 2, 2015					
Måndag	11 jan.	10:00-12:00	Adobe Connect	Litteraturbearbetning Grupp 1 och 2	Sarah Ljungquist
		13:00-15:00	Adobe Connect	Litteraturbearbetning Grupp 3 och 4	Sarah Ljungquist
Tisdag	12 jan.	10:00-12:00	Adobe Connect	Litteraturbearbetning Grupp 5 och 6	Sarah Ljungquist
		13:00-15:00	Adobe Connect	Litteraturbearbetning Grupp 7 och 8	Sarah Ljungquist
Vecka, 4, 2015					
Tisdag	26 jan.	9:00-10:00	33:202	Seminarium	Silvia Edling
		10:15-14:00	33:303	Redovisning, Grupp A	Jan Grannäs
		10:15-14:00	33:304	Redovisning, Grupp B	Silvia Edling
		14:15 - 15:00	33:202	Avslut	Silvia Edling
Inlämning av hemtentamen					
Fredag	15 jan.	23.59	Bb	”Studieuppgifter”	Se nedan ”Examinationer” för mer information

* Grupp A: kl. 10:45 -12:15 sal: 33:303 Föreläsare: Jan Grannäs

* Grupp B: kl. 10:45 - 12:15 sal 45:203 Föreläsare: Silvia Edling

* Grupp A: kl. 13:15 – 14:45 sal 45:203 Föreläsare Silvia Edling

* Grupp B: kl. 13:15-14:45 sal 33:303 Föreläsare Jan Grannäs

Detaljschema

Tidpunkt	Uppgifter
Inför tillfälle 1	<p><i>Läs:</i> studiehandledning/kursplan, Läroplaner för grundskola och gymnasieskola, Förenta Nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Förenta Nationernas konvention om barns rättigheter, Förenta Nationernas konvention om kvinnors rättigheter,</p> <p><i>Skriv:</i> citat ur kurslitteraturen enligt anvisningar (ladda upp på Bb under ”Studieuppgifter” den 18/12)</p>
Tidpunkt	Undervisning
15/12 (se tider ovan)	<p>Tillfälle 1: Demokrati, värdegrund och likabehandling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kursintroduktion (Silvia Edling) • Föreläsning/seminarium: <i>Värdegrund och likabehandling</i> (Silvia Edling) • Föreläsning/seminarium: <i>Det demokratiska uppdraget</i> (Jan Grannäs) • Avslut: Återkoppling Information om nästkommande tillfälle
Tidpunkt	Uppgifter
Inför tillfälle 2	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Läs:</i> Edling (2012) kpt 3-5, Dahlstedt & Olson (2013), 141 s., Ljunggren, Unemar & Englund (2015), kpt., 1,2,8, Davis, Randall, Ambrose, & Oran (2014), 18 s., Skolverket (2011), 126 s, Wahlström (2015), kpt 7 • <i>Skriv</i> citat ur kurslitteraturen enligt anvisningar (ladda upp på Bb).
Tidpunkt	Undervisning
21/12 (AC, se tider ovan)	<p>Tillfälle 2: Att främja allas lika rätt och möjligheter – litteraturbearbetning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Litteraturseminarium: Diskussion och analys av undervisningsdilemman som presenteras under seminariet
Tidpunkt	Uppgifter
Inför tillfälle 3	<p><i>Läs:</i> Ambjörnsson, F. (2004), kpt. 2, 6-8, Hedlin, (2006), 125 s., Jobér (2015), 130 s., Mendel-Enk, (2005), 128 s., Egalias döttrar (Bb)</p> <p><i>Se:</i> Sarah Ljungquists föreläsning: <i>Den heterosexuella begärsmarknaden. Om den intima kopplingen mellan genus och sexualitet</i> (Bb) och filmen <i>Den andra våldtäkten</i> (Bb)</p> <p><i>Skriv:</i> citat ur kurslitteraturen enligt anvisningar (ladda upp på Bb)</p>
Tidpunkt	Undervisning
11/1 och 12/1 (AC, se tider ovan)	<p>Tillfälle 3: Genus, sexualitet och klass</p> <ul style="list-style-type: none"> • Litteraturseminarium: Diskussion och analys av <i>Egalias döttrar</i>.
Tidpunkt	Uppgifter

Inför tillfälle 4	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Läs</i>: valbar litteratur, repetition av övrig litteratur • <i>Förbered</i> en 30 min presentation i era grupper utifrån teman och valbar litteratur (se examination 2 nedan)
Tidpunkt	Undervisning
26/1 (se tid och plats ovan)	Tillfälle 4: Valbar litteratur och grupprevisningar [muntlig examination] <ul style="list-style-type: none"> • Redovisningar i mindre grupper • Inför examinationen • Avslut
Tidpunkt	Innehåll
15/1 Kl. 23.59	Inlämning av hemtentamen (se anvisningar på Bb uppladdade den 14/1 kl. 12:00)

Examinationsuppgifter

Kursen innehåller två examinationsformer: redovisning och hemtentamen kopplat till strukturerade citat. OBS: tänk på att inte använda citat i själva examinationen utan endast bygga på (hänvisa till dem) dem när du formulerar texten med egna ord.

1) Redovisning: Analys av skönlitteratur

Beskrivning av uppgift: Ni ska använda begrepp och teorier från litteraturen för att tolka och analysera en av de två valbara skönlitterära böckerna med relevans för kursens tema. Tänk på att först ge en kort sammanfattning av boken för att i nästa steg analysera en händelse i boken med hjälp av begrepp och teorier från forskning. För närmare anvisningar se Bb, under ”Innehåll” och ”examinationer”.

Muntligt: ca 7 min/pers – 30 min/grupp

Datum: 26/1

2) Citat – hemtentamen (bedöms i relation till varandra)

a) Strukturerade citat och bearbetningar av föreläsningar

Beskrivning av uppgift: Under din läsning av kurslitteraturen så förväntas du samla på dig citat strukturerade i teman och utifrån vissa frågeställningar som du laddar upp på Bb under respektive seminarium. Instruktioner för hur citaten ska struktureras upp finner ni på Bb under ”Innehåll” och ”examinationer”. Syftet med citaten är att a) träna er på att vässa/nyansera ert professionella omdöme som lärare genom att jobba textnära, b) synliggöra för bedömaren hur ni bearbetar innehållet (er förståelse) för att hen ska kunna ge bättre återkoppling och c) skapa ett underlag för analys och värdering. En rik nyansering ökar era möjligheter att fatta genomtänkta beslut i ert dagliga arbete.

Skriftligt: ca: 7 sidor per omgång, men kan vara längre (ca: 21 s. allt som allt) – vägs in vid bedömningen av er hemtentamen

Datum: 18/12, 21/12, 7/1 [uppgiften kan även laddas upp tidigare]

Plats för uppladdning: Blackboard, ”Studieuppgift”

b) Hemtentamen

Beskrivning av uppgift: Sjelva hemtentamen som innefattar tre teman:

- Lärares uppdrag att fostra till demokratiska medborgare (2 s.)
- Lärares uppdrag att främja likabehandling och motverka diskriminering och annan kränkande behandling (2. s.)
- Lärares uppdrag att förankra den ’demokratiska värdegrunden’ (2 s.)

Skriftligt: 2 sidor per tema (6 sidor sammanlagt)

Datum: En mer precis beskrivning av examinationen läggs ut på Bb under ”Studieuppgift” den 14/1-2016, kl. 12:00 och ska vara inlämnad den 15/1 kl. 23:59.

Plats för uppladdning: Laddas upp i tre delar på Blackboard, ”Studieuppgift”. Glöm inte att döpa varje fil med ditt namn, datum och tema, t ex: a) MalinObama_160115_demokratisk medborgare, b) MalinObama_160115_likabehandling och c) MalinObama_160115_demokratisk värdegrund.

OBS: Skicka även del b) av hemtentamen till Sarahs mail: Sarah.Ljungquist@hig.se

Formalia

Times New Roman 12 punkter, **enkelt (1) radavstånd**. Omfånget för varje uppgift finns angivet i uppgiften. Använd vedertaget referenssystem, t.ex. APA-systemet. Guide finns på bibliotekets hemsida.

Betygskriterier

Betyg	Kriterier (allmänna)
A	Enastående resultat. Lärandemålen och kurskraven uppfylls till fullo med excellens. Studenten visar en fördjupad kunskap och insikt och använder sig av detta på ett kvalificerat självständigt sätt
B	Mycket bra resultat. Lärandemålen och kurskraven uppfylls väl i alla delar. Studenten visar en god översikt över kunskapsfältet och använder sig i hög grad av detta på ett självständigt sätt.
C	Bra resultat. Lärandemålen och kurskraven uppfylls väl. Studenten visar kunskap och förståelse genom ett i första hand gediget arbete och kan till största del använda kunskapen självständigt.
D	Tillfredställande. Lärandemålen och kurskraven uppfylls med viss marginal. Studenten visar kunskap och förståelse på en grundläggande nivå. Förmågan att använda kunskapen självständigt växlar.
E	Tillräckligt. Lärandemålen och kurskraven uppfylls basalt. Förmågan att använda kunskapen självständigt växlar.
Fx	Ottillräckligt. Lärandemålen och kurskraven uppfylls inte. Studenten tilldelas inte godkänt på momentet/ kursen men kan komplettera i efterhand för att få sina poäng.
F	Ottillräckligt. Lärandemålen och kurskraven uppfylls inte. Uppgifterna är obefintliga, ofullständiga eller omöjliga att bedöma.

Vad vi särskilt beaktar vid bedömning:

- A:** Jämför och ställer olika teorier i relation till varandra och till en pedagogisk praktik i ett problematiserande och kritiskt tänkande (Utmärkt)
- B:** Tillämpar teoretiska begrepp i analytiskt resonemang, problematiserar och visar upp ett kritiskt tänkande rent generellt (Mycket bra)
- C:** Kopplar teori och pedagogisk praktik och kan ge egna exempel som hör samman med den teori och pedagogik som beskrivs (Bra)
- D:** Uppvisar förståelse för teoretiska begrepp med hjälp av egna exempel) (Tillfredsställande)
- E:** Beskrivning av teorier (Tillräcklig)
- Fx:** Komplettering behövs för att bli godkänd (Otillräcklig)
- F:** inte inlämnat + frånvaro = icke godkänd (Helt otillräckligt)

Ämnesguide

På bibliotekets hemsida finns ämnesguider för pedagogik och didaktik. Här finns tips på databaser, böcker, webbresurser och annat som kan vara bra att känna till.
<http://www.hig.se/Ext/Sv/Biblioteket/Sokhjalp/Amnesguider/AUE/Pedagogik-och-didaktik.html>

Kursvärdering

På Blackboard kommer det efter genomgången kurs att läggas ut en kursvärdering. Kursvärderingarna är ett viktigt redskap för att kunna utveckla och förbättra högskolans kurser. Det är därför viktigt att dessa fylls i och skickas in.